

Nr 34.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd till efterlevande till vissa vid kanonbåten Gunhilds minsprängning omkomna personer; given Stockholms slott den 16 januari 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

dels att avlidne 2:a klass sjömannen Johan Martin Sjölanders trolovade Berta Alexandra Fredriksson må erhålla understöd, såsom om lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete och förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å henne tillämpliga;

dels att avlidne värnpliktige Karl Hugo Anderssons trolovade Augusta Davida Nordqvist må erhålla understöd, såsom om nyssnämnda förordning den 18 juni 1909 varit å henne tillämplig;

dels att avlidne reservunderlöjtnanten Erland Ludvig Walls moder Agnes Wall, född Ljungberg, avlidne 2:a klass sjömannen Johan Martin Sjölanders farmoder Emma Kristina Sjölander, född Ternström, och avlidne värnpliktige Ernst Eugen Anderssons moder Augusta Erika Andersson, född Lind, må, så länge de leva ogifta, å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, Agnes Wall med 300 kronor, Emma Kristina Sjölander med 150 kronor och Augusta Erika Andersson med 180 kronor, samtliga understöd att utgå från och med den 1 oktober 1918;

dels att avlidne korpralen Karl Louis Bohmans fader Carl August Bohman må från och med den 1 oktober 1918 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd av 300 kronor;

dels ock att till en var av efterlevande föräldrar — eller, så länge båda föräldrarna leva, till dem gemensamt — till 2:a klass sjömannen Gustaf Robert Johansson samt värnpliktige Johan Persson, Hugo Daniel Pettersson, Johan Selim Valdemar Carlsson, Erik Gerhard Alman och Hans Verner Vahlberg må från och med den 1 oktober 1918 å all-

männa indragningsstaten utgå, till Johanssons föräldrar ett årligt understöd av 300 kronor samt till Perssons, Petterssons, Carlssons, Almans och Vahlbergs föräldrar ett årligt understöd av 180 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

---

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16
januari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde härefter följande.

Vid kanonbåten Gunhilds förolyckande den 24 september 1918 till följd av minsprängning under pågående arbete med minsvepning för flottans räkning omkommo följande å kanonbåten tjänstgörande personer, nämligen:

reservunderlöjtnanten Erland Ludvig Wall,
korpralen Bertil Johansson,
» Karl Louis Bohman,
2:a klass sjömannen Johan Martin Sjölander,
» » » Carl Fredrik Forsberg,
» » » Gustaf Robert Johansson,
3:e » » Karl David Carlsson,
värnpliktige Karl Hj. Vilmer Johansson,
» Johan Persson,
» Karl Hugo Andersson,
» Hugo Daniel Pettersson,

värnpliktige Johan Selim Valdemar Carlsson,
 » Gustaf Engelbrekt Leander,
 » Erik Gerhard Alman,
 » Ernst Eugen Andersson,
 » Hans Verner Vahlberg och
 » Karl Gösta Björklund.

Ämbets-
 skrivelse
 den 26 sep-
 tember 1918
 m. m.

Genom ämbetskrivelse den 26 september 1918 anmodades marinförvaltningen att verkställa utredning samt inkomma med yttrande och förslag i fråga om de särskilda åtgärder, som eventuellt borde företagas för beredande av understöd eller pension åt efterlevande till de vid minsprängningen av nämnda kanonbåt omkomna personerna.

För att tagas i övervägande vid fullgörandet av det marinförvaltningen sålunda meddelade uppdraget har vidare den 7 oktober 1918 till ämbetsverket överlämnats en av korpralen Bohmans fader Carl August Bohman ingiven ansökan om pension eller understöd.

Sedermera har genom remiss den 2 november 1918 marinförvaltningens utlåtande infordrats över en av Augusta Davida Nordqvist ingiven ansökan om understöd eller pension efter hennes vid kanonbåtens förolyckande omkomne trolovade, värnpliktige Karl Hugo Andersson.

Handlanden Albert Malmgren i Göteborg har dessutom till marinförvaltningen inkommit med två särskilda skrivelser angående understöd till den vid kanonbåtens minsprängning omkomne reservunderlöjtnanten Walls moder och syster.

Marinförvalt-
 ningens ytt-
 rande den 5
 december
 1918.

Marinförvaltningen har den 5 december 1918 avgivit det i ärendet infordrade yttrandet samt därvid anfört bland annat följande.

Med hänsyn till de omständigheter, under vilka förutnämnda personer ljutit döden, syntes det icke vara billigt eller ens förenligt med statsverkets egna intressen att låta det stanna vid de ersättningar, som kunde komma att utgå till de förolyckades efterlevande i enlighet med föreskrifterna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, och lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Vid övervägande av de grunder, varefter olycksfallsersättning borde i nu ifrågakomna fall utgå, hade marinförvaltningen funnit sig böra föreslå, att de av statens krigsförsäkringskommission antagna försäkringsvillkor måtte komma till tillämpning.

Enligt § 7 av nämnda försäkringsvillkor skulle, i händelse olycksfall medfört döden och direkt förorsakats genom beskjutning, minor och

torpeder, även då de vore kringdrivande, kapning etc., i stället för den i § 7 a) av oförmälda lag den 17 juni 1916 stadgade begravningshjälp, men förutom de i samma paragraf bestämda livräntor, utgå efter befälhavare ett kapitalbelopp av 12,000 kronor, styrmän och maskinbefäl 8,000 kronor samt övriga ombord anställda 4,000 kronor, vilka kapitalbelopp tillfölle stärbhuset.

Med tillämpning av dessa försäkringsvillkor på nu förevarande fall skulle till reservunderlöjtnanten Walls efterlevande komma att utgå 12,000 kronor och till vart och ett stärbhus efter övriga omkomna 4,000 kronor eller inalles $(12,000 + 16 \times 4,000)$ 76,000 kronor. Däremot skulle begravningshjälp ej utgå.

På grund av vad sålunda anförts har marinförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till anhöriga efter de vid kanonbåten Gunhilds minsprängning förolyckade personer, utöver dem enligt berörda förordning den 18 juni 1909 tillkommande livräntor, finge utbetalas ett kapitalbelopp av 12,000 kronor till stärbhusdelägarna efter avlidne reservunderlöjtnanten Erland Ludvig Wall och 4,000 kronor till vart och ett av stärbhusen efter övriga vid kanonbåtens minsprängning omkomna, samt å tilläggsstat för år 1919 för ändamålet bevilja ett förslagsanslag av 76,000 kronor.

Härefter har statskontoret den 21 december 1918 anbefallts att avgiva utlåtande i ärendet; och hava sedermera till statskontoret, för att tagas i övervägande vid avgivande av det infordrade utlåtandet, överlämnats två särskilda framställningar om ersättning, den ena av värnpliktige Hugo Daniel Petterssons fader J. Pettersson och den andra av värnpliktige Hans Verner Vahlbergs fader Hans Vahlberg, över vilka framställningar marinförvaltningen yttrat sig.

På framställning av statskontoret har riksförsäkringsanstalten den 7 maj 1919 avgivit yttrande i ärendet.

Enligt vad av detta yttrande framgår, hade riksförsäkringsanstalten, med tillämpning av stadgandena dels i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, dels ock i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete och kungörelsen den 30 november 1917 angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av nämnda lag å arbetare, som användas till arbete för statens räkning, funnit begravningshjälp böra utgå efter samtliga avlidna; och hade denna utbetalts till vederbörande stärbhus utom i de fall, där av flottans medel bestritts begravningskost-

Riksförsäkringsanstaltens yttrande den 7 maj 1919.

nader, i vilka fall begravningshjälpen i dess helhet eller till den del, densamma erfordrats för att täcka kostnaderna, utanordnats till vederbörande kassaförvaltning. Av de omkomna hade endast Sjölander, Karl Hugo Andersson och Björklund efterlämnat anhöriga, som av riks försäkringsanstalten prövats författningsenligt berättigade till årlig livränta; och hade sådan livränta, att utgå från dödsfallet, tilldelats Sjölanders och hans trolovade Berta Alexandra Fredrikssons son med 277 kronor 55 öre, till dess barnet uppnått 15 års ålder, Karl Hugo Anderssons och hans trolovade Augusta Davida Nordqvists dotter med 90 kronor, likaledes till dess barnet fyllt 15 år, samt Björklunds änka, Hilma Björklund, född Eriksson, med 180 kronor, så länge hon levde ogift, och makarna Björklunds son med 90 kronor, till dess barnet uppnått nyssnämnda ålder.

Beträffande de omkomna med undantag av Sjölander, Karl Hugo Andersson och Björklund hade riks försäkringsanstalten inhämtat, att ingen av dem efterlämnat änka eller barn i äktenskap och ej heller, såvitt utrönas kunnat, barn utom äktenskap. Några till livränta ovillkorligen berättigade anhöriga till dessa personer funnes således icke. Då vidare i intetdera av de ifrågavarande fallen riks försäkringsanstalten kunnat finna, att efterlevande föräldrar och minderåriga syskon varit av den avlidnes arbete för sitt uppehälle huvudsakligen beroende, hade livränta icke kunnat dessa anhöriga tillerkännas.

Vad anginge marinförvaltningens förslag att till anhöriga efter de förolyckade skulle utbetalas kapitalbelopp av viss angiven storlek, ansåge riks försäkringsanstalten detsamma icke böra föranleda något uttalande från anstaltens sida.

Statskontorets utlåtande den 10 maj 1919.

I ärendet har statskontoret den 10 maj 1919 avgivit utlåtande, vari anförts huvudsakligen följande.

I betraktande av vad i ärendet förekommit och med hänsyn till de principer, som i ett liknande fall kommit till tillämpning, på sätt närmare framginge av den till 1919 års lagtima riksdag avlåtna propositionen nr 332 angående understöd till efterlevande till vissa vid en minexplosion i Västervik omkomna personer, skulle det kunna anses, som om någon ytterligare åtgärd i nu förevarande fall icke vore erforderlig.

Beträffande två av de omkomna, Sjölander och Karl Hugo Andersson, framginge emellertid av handlingarna, att livräntor, såsom ovan nämnts, väl tillerkänts deras efterlämnade barn, men ej barnens mödrar, detta på den grund att mödrarna ej varit i äktenskap förenade med de omkomna, utan endast varit med dem trolovade. Då riksdagen dock vid åtskilliga tillfällen medgivit, att understöd i liknande fall finge utgå,

som om äktenskap förefunnits mellan barnets föräldrar, syntes billigt, att motsvarande medgivande utverkades även beträffande dessa två efterlevande. Statskontoret ville alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens medgivande dels att Sjölanders trolovade Berta Alexandra Fredriksson erhöle understöd, såsom om lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete och förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å henne tillämpliga, dels ock att Karl Hugo Anderssons trolovade Augusta Davida Nordqvist erhöle understöd, såsom om nyssnämnda förordning den 18 juni 1909 varit å henne tillämplig.

Därjämte ville emellertid statskontoret framhålla, att i en del fall, där livränta till efterlevande föräldrar ej kunnat tillerkännas på den grund, att det ej styrkts, att de för sitt uppehälle varit av den avlidnes arbete huvudsakligen beroende, billighetsskäl syntes tala för beviljande av något understöd, enär ömmande omständigheter förelåge.

Statskontoret ville i sådant avseende först framhålla reservunderlöjtnanten Walls moder, Agnes Wall, född Ljungberg. Av handlingarna i ärendet framginge, att fru Wall, som vore skild från sin man, vore sjuklig och att hon befunno sig i knappa ekonomiska omständigheter. Vid sådant förhållande syntes det billigt, om till henne utverkades något understöd från allmänna indragningsstaten å exempelvis 300 kronor årligen, eller samma belopp, som av 1918 års riksdag under liknande förhållanden beviljats avlidne löjtnanten H. S. M. Bendriks moder.

Tillika syntes det av handlingarna i ärendet framgå, att efterlevande föräldrar till korpralen Bohman, 2:a klass sjömannen Johansson samt värnpliktige Persson, Pettersson, Carlsson, Ernst Eugen Andersson och Vahlberg befunno sig i särskilt tryckta omständigheter. I betraktande härav och då dessa nu förlorat det stöd på ålderdomen, som de kunnat påräkna av sina resp. söner, syntes det därför vara önskligt, att något understöd kunde beredas även dessa efterlevande. Skulle åtgärd till utverkande av dylika understöd anses böra vidtagas, torde beloppen, som borde utgå från allmänna indragningsstaten, kunna skäpligen bestämmas till 300 kronor för Bohmans och samma belopp för Johanssons efterlevande föräldrar samt 180 kronor för efterlevande föräldrar till en var av de övriga nyss uppräknade.

Då med hänsyn till den sena tidpunkt, vid vilken statskontorets förenämnda utlåtande i ärendet avgavs, proposition i ämnet icke kunde föreläggas 1919 års lagtima riksdag, samt det för ett tillförlitligt bedömande av frågan, i vilken utsträckning efterlevande föräldrar till vid

Ämbetskrivelse den 16
juni 1919.

ifrågavarande tillfälle omkomna personer borde av billighetsskäl ifrågakomma till erhållande av understöd, syntes erforderligt, att ytterligare utredning verkställdes, anmodades statskontoret genom ämbetsskrivelse den 16 juni 1919 att införskaffa sådan utredning samt att inom viss angiven tid inkomma med denna utredning och det förnyade utlåtande i ärendet, vartill statskontoret kunde finna anledning.

Statskontorets
utlåtande den
1 augusti
1919.

Med föranledande härav har statskontoret med skrivelse den 1 augusti 1919 överlämnat av ämbetsverket införskaffad ytterligare utredning rörande de efterlevandes till ifrågavarande personer ekonomiska förhållanden, deras möjlighet att för närvarande och för framtiden försörja sig samt huruvida de i sistnämnda avseende finge eller kunde vänta någon hjälp av sina barn m. m. Undantag har härvid gjorts beträffande korpralen Johanssons samt värnpliktige Karl Hugo Anderssons och Björklunds föräldrar, för vilka understöd icke ansetts böra ifrågakomma; och har statskontoret till förnyad prövning förehaft frågan om understöd åt efterlevande till en var av de vid ifrågavarande olyckshändelse omkomna personerna, därvid ämbetsverket i det följande upptagit dem i den ordning, vari de angivits å sid. 3—4 här ovan.

Statskontorets utlåtande är av följande lydelse.

Vad först anginge reservunderlöjtnanten *Erland Ludvig Walls* moder, fru Agnes Wall, hade statskontoret redan i sitt utlåtande i ärendet den 10 maj 1919 hemställt om ett understöd åt henne å 300 kronor. De inkomna ytterligare upplysningarna om fru Walls ekonomiska förhållanden syntes bestyrka hennes behov av understöd, varför statskontoret icke funnit anledning frågå sin nyss berörda hemställan.

Korpralen *Bertil Johanssons* föräldrar syntes, enligt vad som framginge av de redan förut tillgängliga handlingarna i ärendet, hava en jämförelsevis god ekonomisk ställning, varför något understöd åt dem ej torde komma ifråga.

Av de senast inkomna upplysningarna angående korpralen *Karl Louis Bohmans* fader Carl August Bohman bestyrktes ytterligare hans behov av något understöd, varför statskontoret vidhölle sin förut gjorda hemställan om understöd åt honom.

Vad beträffade 2:a klass sjömannen *Johan Martin Sjölanders* efterlevande, hade riks försäkringsanstalten tilldelat hans son livränta, varjämte statskontoret hemställt om utverkande av understöd åt barnets moder, Sjölanders trolovade, Berta Alexandra Fredriksson. Under vanliga förhållanden skulle då icke ifrågakomma understöd åt efterlevande föräldrar. än mindre åt avlägsnare släktingar. Emellertid hade framställning i

sådant avseende gjorts av Sjölanders farmoder, änkan Emma Kristina Sjölander, född Ternström; och ville statskontoret beträffande denna ansökning framhålla, att änkan Sjölander, som syntes numera befinna sig i synnerligen ömmande ekonomiska omständigheter, varit i mors ställe för den omkomne, alltsedan han vid tre års ålder förlorade sin far och modern då gifte om sig. Statskontoret ville därför ifrågasätta, huruvida icke något understöd skulle kunna utgå åt änkan Sjölander. Understödet belopp skulle i så fall förslagsvis kunna bestämmas till hälften av de understöd, som föreslagits att utgå till de efterlevande efter övriga vid flottan fast anställda bland de omkomna, eller till 150 kronor.

I anledning av vad Konungens befallningshavande i Örebro län upplyst angående 2:a klass sjömannen *Carl Fredrik Forsbergs* moder ansåge statskontoret, i likhet med bemälda befallningshavande, skäl icke föreligga att föreslå något understöd åt henne.

De ytterligare inkomna upplysningarna angående 2:a klass sjömannen *Gustaf Robert Johanssons* föräldrar hade icke givit statskontoret anledning att ändra sin förut gjorda hemställan om understöd åt dem.

Förefintliga upplysningar angående 3:e klass sjömannen *Karl David Carlssons* föräldrar syntes giva vid handen, att deras ekonomiska ställning vore så pass god, att statskontoret icke kunde finna billighetsskäl föreligga att nu hemställa om något understöd åt dem.

Värnpliktige *Karl Hj. Vilner Johanssons* föräldrar befunne sig ännu i sina bästa år och syntes hava en ganska god årsinkomst, varför statskontoret ej kunde finna anledning föreligga att åt dem föreslå något understöd.

Den ytterligare utredning, som inkommit angående värnpliktige *Johan Perssons* efterlevande föräldrars ekonomiska ställning, hade ej föranlett statskontoret till ändring i sin förut gjorda hemställan om understöd åt dem.

Värnpliktige *Karl Hugo Anderssons* dotter hade redan erhållit livränta av riks försäkringsanstalten, varjämte statskontoret hemställt om årligt understöd åt barnets moder, Anderssons trolovade, Augusta Davida Nordqvist. Vid sådant förhållande hade statskontoret ansett understöd till Anderssons fader icke böra ifrågasättas.

Att värnpliktige *Hugo Daniel Petterssons* föräldrar befunne sig i synnerligen ömmande omständigheter, bestyrktes ytterligare av senast inkomna upplysningar, varför statskontoret vidhölle sin hemställan om understöd åt dem.

Enahanda vore förhållandet med värnpliktige *Johan Selim Valdemar Carlssons* föräldrar.

Vad genom den infordrade utredningen framkommit angående värnpliktige *Gustaf Engelbrekt Leanders* efterlämnade föräldrars ekonomiska förhållanden hade icke varit av den art, att statskontoret ansåge sig för närvarande kunna tillstyrka något understöd åt dem.

Ej heller hade statskontoret beträffande värnpliktige *Erik Gerhard Almans* föräldrar ansett så ömmande omständigheter föreligga, att statskontoret nu kunde finna billighetskäl tala för beviljande åt dem av något understöd.

De senast inkomna upplysningarna om värnpliktige *Ernst Eugen Anderssons* moder, änkan *Augusta Erika Andersson*, född *Lind*, och värnpliktige *Hans Verner Vahlbergs* föräldrar bestyrkte ytterligare deras behov av hjälp, varför statskontoret vidhölle sin förut gjorda hemställan om understöd åt dem.

Vad slutligen anginge de efterlevande efter värnpliktige *Karl Gösta Björklund*, hade livränta av riks försäkringsanstalten tillerkänts hans änka och son, varför något understöd till möjligen efterlevande föräldrar icke torde kunna ifrågakomma.

Departementets
chefens
yttrande.

I det föregående har lämnats redogörelse för de ersättningar, som i enlighet med gällande författningar tillerkänts efterlevande till de vid kanonbåten *Gunhilds* minsprängning den 24 september 1918 omkomna personerna. Av denna redogörelse framgår, att begravningshjälp utgått efter samtliga avlidna, men att ersättning i form av livränta författningens enligt kunnat tilldelas allenast 2:a klass sjömannen *Sjölanders* och hans trolovade *Berta Alexandra Fredrikssons* son, värnpliktige *Karl Hugo Anderssons* och hans trolovade *Augusta Davida Nordqvists* dotter samt värnpliktige *Björklunds* änka och son.

Statskontoret har emellertid hemställt, att bemälda *Berta Alexandra Fredriksson* och *Augusta Davida Nordqvist* måtte tillerkännas enahanda understöd, som skulle hava tillkommit dem, därest äktenskap följt på trolovningen.

Denna hemställan finner jag mig böra biträda, helst som riksdagen vid föregående tillfällen — senast vid 1916 års riksdag (riksdagens skriftelse nr 10, punkt 16) — lämnat sådant medgivande i likartade fall.

Därjämte har statskontoret framhållit, att i en del fall, där livränta till efterlevande föräldrar ej kunnat tillerkännas på den grund, att det ej styrkts, att de för sitt uppehälle varit av den avlidnes arbete huvud-

sakligen beroende, billighetsskäl syntes tala för beviljande av något understöd, enär ömmande omständigheter förelåge. I sådant avseende har statskontoret ansett, att reservunderlöjtnanten Walls moder, Agnes Wall, född Ljungberg, borde få uppbära ett årligt understöd av 300 kronor, att samma årliga belopp borde tillkomma såväl korpralen Bohmans fader Carl August Bohman som 2:a klass sjömannen Johanssons efterlevande föräldrar samt att årliga understöd av 180 kronor borde utgå till efterlevande föräldrar till en var av värnpliktige Persson, Pettersson, Carlsson och Vahlberg ävensom till Ernst Eugen Anderssons moder, änkan Augusta Erika Andersson, född Lind. Vidare har statskontoret ifrågasatt, huruvida icke 2:a klass sjömannen Sjölanders farmoder, änkan Emma Kristina Sjölander, borde på grund av föreliggande ömmande omständigheter beredas något understöd, vilket lämpligen syntes kunna bestämmas till 150 kronor. Samtliga dessa understödsbelopp skulle utgå från allmänna indragningsstaten.

Med hänsyn till de särskilda förhållanden, under vilka ifrågavarande olyckshändelse inträffat, finner jag angeläget, att ersättning i så stor omfattning som kan anses skäligt beredas efterlevande till de därvid omkomna; och anser jag mig därför böra förordna, att nu omförmälda efterlevande tillerkännas de årliga understödsbelopp, som av statskontoret i de särskilda fallen angivits. Såsom statskontoret erinrat, har av 1918 års riksdag, på grund av förhandenvarande ömmande omständigheter, beviljats understöd åt modern efter en genom olyckshändelse under tjänstgöring avliden officer.

Vid den granskning, som jag underkastat de i ärendet inkomna handlingarna, har jag kommit till den uppfattningen, att något understöd bör beredas jämväl värnpliktige Almans efterlevande föräldrar. Att statskontoret icke ansett tillräckligt ömmande omständigheter i detta fall föreligga, torde hava berott därpå, att bemälda efterlevande äga en torplägenhet, taxeringsvärderad till 5,000 kronor, varå dock häftar in-tecknad skuld å 1,300 kronor. Då emellertid båda föräldrarnas arbetsförmåga till följd av sjuklighet — tuberkulos — är i hög grad nedsatt samt avsevärd svårighet redan nu föreligger för dem att försörja sig och de icke heller kunna vänta någon egentlig hjälp av sina barn, vilka jämväl äro sjukliga, synas mig starka billighetsskäl tala för att ett årligt understöd tillerkännes dem. Detta understöd torde böra bestämmas till samma belopp som för övriga omkomna värnpliktigas efterlevande föräldrar, eller till 180 kronor.

Att, på sätt marinförvaltningen föreslagit, tillerkänna anhöriga till de omkomna vissa kapitalbelopp synes mig icke böra ifrågasättas. I

detta sammanhang torde jag emellertid få nämna, att av de medel, som av vissa fartygsrederier i Göteborg skänkts för att tillgodokomma dem av flottans personal, som under arbetet för skyddandet av rikets neutralitet samt säkerställandet av handelssjöfarten mot minfaran utefter rikets kuster skadats, och behövande anhöriga efter dem, som under samma arbete förolyckats, genom kungl. brev den 4 juli och den 5 september 1919 tilldelats efterlevande till vissa av ifrågavarande omkomna personer olika penningbelopp. Dessa belopp hava emellertid endast kunnat tjäna såsom en tillfällig hjälp och utesluta naturligen icke behovet av nu ifrågasatta årliga understöd.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

dels att avlidne 2:a klass sjömannen Johan Martin Sjölanders trolövade Berta Alexandra Fredriksson må erhålla understöd, såsom om lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete och förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å henne tillämpliga;

dels att avlidne värnpliktige Karl Hugo Anderssons trolövade Augusta Davida Nordqvist må erhålla understöd, såsom om nyssnämnda förordning den 18 juni 1909 varit å henne tillämplig;

dels att avlidne reservunderlöjtnanten Erland Ludvig Walls moder Agnes Wall, född Ljungberg, avlidne 2:a klass sjömannen Johan Martin Sjölanders farmoder Emma Kristina Sjölander, född Ternström, och avlidne värnpliktige Ernst Eugen Anderssons moder, Augusta Erika Andersson, född Lind, må, så länge de leva ogifta, å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, Agnes Wall med 300 kronor, Emma Kristina Sjölander med 150 kronor och Augusta Erika Andersson med 180 kronor, samtliga understöd att utgå från och med den 1 oktober 1918;

dels att avlidne korpralen Karl Louis Bohmans fader Carl August Bohman må från och med den 1 oktober 1918 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd av 300 kronor;

dels ock att till en var av efterlevande föräldrar — eller, så länge båda föräldrarna leva, till dem gemensamt — till 2:a klass sjömannen Gustaf Robert Johansson samt värnpliktige Johan Persson, Hugo Daniel Pettersson, Johan Selim Valdemar Carlsson, Erik Gerhard Alman och Hans Verner Vahlberg må från och med den 1 oktober 1918 å allmänna indragningsstaten utgå, till Johanssons föräldrar ett årligt understöd av

300 kronor samt till Perssons, Petterssons, Carlssons, Almans och Vahlbergs föräldrar ett årligt understöd av 180 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Henning Öhman.
